

jo kommen stærkere frem. Den højtærede Indenrigsminister udviklede det noget nærmere, dog kun som en eventuel Henstilling, som en Forventning om, hvilke Virkninger denne Lovs Gennemførelse vilde kunne faa paa den kommunale Beskatning, navnlig med Hensyn til den personlige Kommuneskat, men endnu langt kraftigere er det fremkommet fra det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Bramsen), og senere fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), og det er da fremkommet i en Form, som, forekommer det mig, nødvendig kræver Tilsvær og en bestemt Afstandtagen. Det staar for mig saaledes, at hvis der skulde være nogen, der ønskede at benytte Forslag om en stærkt stigende Skala til at forhindre Gennemførelsen af den store Stattereform, er det vel muligt, at der fra anden Side kunde benyttes en lignende Taktik over for Spørgsmaalet om Tillægning til en Reform af den kommunale Beskatning. Begge Dele rumme sikkerligt den Fare, at de ville forhindre, at der overhovedet sker noget. Jeg har en gammel Kløfterkærlighed til vor gamle Formue- og Vejlighedsstat, og jeg vil i alt Fald gøre mit yderste for at bevare den. Er der noget, som vort Samfund er indlevet i, og det endda gennem Aarhundreder, er der noget Punkt, hvorpaa vi virkelig have en god, sund og folkelig Tradition fra Fortiden, saa er det netop her. Tanken om en Indkomstskat ligger vort Folk langt fjernere, og det gaar langt tilbage i Tiden, at man ikke har kendt nogen anden Stattebasis end Formuen. Vige fra Christian d. 5's Tid begynder man derpaa under Omtalen af Taksborgerne, som man den Gang havde til at taksere Borgerne. Det var der Formuen, det drejede sig om, og det udviklede sig videre gennem en Række forskellige Forordninger. Det hedder saaledes, at man skal ligne paa „Middel og Formue“, andre Steder paa „Formue og Tilstand“, atter andre Steder hedder det, at der skal lignedes efter samtlige foreliggende Omstændigheder, og endelig at der skal lignedes paa Borgernes „Vejlighed“. Til Slutning er saa i Kommunalloven af 1867 alt dette sammendraget under eet Begreb, idet der siges, at der skal lignedes efter et Skøn over den paagældendes hele økonomiske Stilling. Dette er et saa sundt Grundlag for Beskatningen,

at jeg er vis paa, at vi skulle komme til at betænke os baade to og tre Gange, før vi fravige det. Der ligger i Ordene „Formue og Vejlighed“ en dobbelt Betydning, som jeg ogsaa skal gøre opmærksom paa. Jeg tror, man fra gammel Tid har forstaaet noget mere ved Ordet „Formue“, end det, vi nu ere tilbøjelige til at lægge ind deri. Det hedder i gamle Sange: Han slog af al Formue, og dermed mener man: af al sin Evne, af al sin Kraft. Formue betyder altsaa i egentlig Forstand Evne og Kræfter, og naar den bruges som Grundlag for en Skat, er det det nærmest liggende Udtryk for, at man her søger at ramme Skatteevnen. Og naar der tales om „Vejlighed“, maa man jo ikke tro, at der dermed menes en Skat paa Huslejen, saaledes som man jo har særlig i Frankrig og forskellige andre Steder, og som man har villet indføre den hos os; det er ikke det, der er ment dermed. „Vejlighed“ er i Grunden det samme, som man forstaaer ved Formue, det er ogsaa Skatteevnen eller de forskellige Omstændigheder, hvorpaa en Mand's Evne til at betale Skat beror. Der har af den Grund været Uvished for tidligere at komme ind paa en Indkomstskat, ja, jeg ser endogaa, at der er en gammel Forordning, der siger: Disse visse Indtægter skulle holdes uden for Betragtning. Der er Hensyn, som paa Grundlag af den nugældende Formue- og Vejlighedsstat kunde tages, som jo overmaade vanskeligt eller snart sagt umuligt kunne tages, naar der bliver Spørgsmaal om en efter visse bestemte Regler fastsat Indkomst- og Formueskat. Der var forleden en Mand, der talte med mig, og det endda en Mand af temmelig vidt fremfødne radikale Anskuelse, han mente, at det Hensyn, man ved Loven havde opstillet til Børneantallet, selvfølgelig var berettiget, men at det burde føres videre. Thi han spurgte mig: „Kan du forøge et Barn for 100 Kr.?“ „Nej, det kan jeg ikke.“ „Ja, det kunde han heller ikke, og det vilde være urimeligt, mente han, naar man stillede to Mænd sammen, som altsaa vare oppe paa et højere Trin af Skattefalaen — lad os sætte med en Indtægt af 3,000 Kr. — af hvilke den ene ingen Børn havde, maaste var Hebersvend eller i alt Fald barnløs, og den anden en Mand, der sad med 7—8 Børn, at det saa viste sig, at det hele